

Начало>Въздействие на вируса COVID-19 в областта на правосъдието>

Въздействие на COVID-19 върху гражданскоправните въпроси и въпросите, свързани с несъстоятелността

Въздействие на COVID-19 върху гражданскоправните въпроси и въпросите, свързани с несъстоятелността

Литва

1 Влияние на Covid-19 върху гражданските производства

1.1 Срокове в гражданското производство

В Литва не са приети законодателни актове за спиране или удължаване на процесуалните срокове по граждански дела. Подновяването или удължаването на процесуалните срокове се решава за всеки отделен случай от съда, който разглежда делото.

Съдебният съвет е изпратил препоръки до съдилищата, в които призовава литовските съдилища да „*проверяват гъвкавост при разглеждането на молби на граждани за подновяване на пропуснати срокове за подаване на процесуални документи или за извършване на процесуални действия*“ по време и след периода на карантина, ако тези действия са били възпрепятствани от обявеното извънредно положение в Република Литва и настъпилите вследствие на него промени в организацията на работата в държавните институции. Заедно с молбата лицата, които подават молби за подновяване на пропуснати срокове, трябва да предоставят на съда сведения, доказващи твърдяните обстоятелства.

1.2 Съдебна организация и съдебна система

Съдебният съвет е издал препоръки до председателите на съдилищата по отношение на организацията на работа в ръководените от тях съдилища през карантинния период, оставяйки конкретизирането на препоръките на преценката на всеки председател.

Граждански производства, които може да бъдат проведени чрез писмена процедура, се разглеждат по обичайния начин. По граждански дела, при които изслушването е задължително и страните са заявили, че желаят да участват в съдебното заседание, насрочените изслушвания се отлагат за неопределено време, участниците в производството се уведомяват и се договарят предварително възможни дати за изслушване на страните.

Изслушванията в съдебна зала са ограничени до граждански дела, чието разглеждане не подлежи на отлагане, например дела, свързани с удължаване на срока на принудително настаняване в болнично заведение и/или принудително лечение, извеждане на дете от опасна среда, както и със случаи, предвидени в ГПК; предпочита се обаче изслушванията да се провеждат дистанционно, ако съдът разполага с необходимите средства за това.

В неотложни случаи изслушванията се провеждат при спазване на препоръките за безопасност (социално дистанциране, дезинфекция на съдебните зали).

Определенията, с които се решават процесуални въпроси, се изпращат чрез електронни съобщителни средства, за предпочитане посредством съдебната информационна система. Документи, предназначени за лица, които нямат достъп до съдебната информационна система, по изключение се изпращат по електронна и обикновена поща. Процесуалните документи и друга кореспонденция, предназначени за лица, които не участват в процеса (напр. съдебни изпълнители, нотариуси), се изпращат чрез държавната система за връчване по електронен път или чрез електронна поща, а само в изключителни случаи по пощата. Комуникацията/сътрудничеството се осъществява чрез електронни съобщителни средства или по телефона.

След **преустановяването на прякото обслужване** на граждани в съдилищата процесуалните документи се получават по електронен път или се изпращат по пощата.

Съдебни изпълнители: Съдебните изпълнители работят дистанционно от 16 март, като продължават да предоставят по-голяма част от обичайните си услуги на кредиторите и длъжниците по време на карантинния период. Въпреки че прекият контакт е ограничен, съдебните изпълнители и техните сътрудници продължават да общуват с участниците в производствата по телефон, електронна поща, чрез уебсайта <http://www.antstoliai.lt/> или по обикновена поща. Настоящата карантина не възпрепятства и предаването на нови заповеди за принудително изпълнение: заповедите за принудително изпълнение, които са на хартиен носител, може да се изпращат на съдебните изпълнители по пощата, а тези в електронен формат — по електронна поща или през интернет, чрез влизане в информационната система за съдебни изпълнители на адрес: <http://www.antstoliai.lt/>. През карантинния период съдебните изпълнители се въздържат от обявяването на нови публични продажби.

Що се отнася до организацията на **работата на нотариусите**, подготвят се проекти за изменения на Закона за нотариалната дейност и на Гражданския кодекс. В тях се предвижда по-голямата част от нотариалните услуги да бъдат прехвърлени в интернет среда и да се предоставят дистанционно. В проектите за изменения се предлага на нотариусите да бъде дадено право да извършват нотариални дейности от разстояние и да издават електронни нотариални актове. Информацията ще се предава към съществуващите държавни регистри и информационни системи. Посещения в нотариални кантори ще са необходими само за пряко удостоверяване на самоличността на лицата или за съставяне на завещания. Предвижда се също участието на нотариус при заверяването на някои по-опростени пълномощни да отпадне и да се създаде възможност за електронно вписване на пълномощни, за които не се изисква нотариална заверка. Нотариални услуги, свързани с удостоверяването на завещания и приемането им за съхранение, както и с удостоверяване на факта, че дадено лице е живо, няма да се извършват дистанционно. Освен това нотариусите не следва да предоставят услуги дистанционно, ако смятат, че интересите на клиента биха били защитени по-добре само при лична среща или в случай че трябва да бъде документирана волята на даден човек, да се обяснят последиците от нотариални актове или да се установи самоличността на дадено лице.

Що се отнася до предоставянето на **правна помощ, гарантирана от държавата**, препоръки в тази насока са публикувани на интернет страницата на Службата за правна помощ. Настоятелно се препоръчва да се избягват лични контакти и предоставянето на правна помощ да бъде организирано със средства за работа от разстояние, т.е. всички молби да се изпращат по електронна поща, а консултациите да се дават по телефон, през интернет или с други средства за телекомуникация. В неотложни случаи, когато участието на защитник в някои действия от досъдебното разследване или съдебното производство е неизбежно, адвокатите следва да подхождат с необходимото внимание, да спазват националните насоки за предотвратяване на разпространението на Covid-19 (безопасно разстояние, хигиена и т.н.) и да откажат да присъстват на процесуалните действия, ако не са взети адекватни защитни мерки (напр. помещението не се проветрява, няма дезинфектант, съществуват подозрения относно здравето на други присъстващи).

Литовският адвокатски съвет също е публикувал подобни препоръки до всички **практикуващи адвокати** в Литва.

1.3 Съдебно сътрудничество с ЕС

Повечето служители на публични органи работят дистанционно. Международна правна помощ продължава да се предоставя, но някои процедури е възможно да отнемат повече време.

2 Мерки, свързани с несъстоятелността, приети или планирани за приемане в държавите членки след избухването на пандемията

2.1 Материалноправни мерки относно несъстоятелността и свързани мерки, засягащи договорите

2.1.1 Спиране на производствата по несъстоятелност

2.1.1.1 Спиране на задължението за подаване на молба за откриване на производство по несъстоятелност (длъжници)

На 21 април Парламентът прие Закона за въздействието на COVID-19 върху несъстоятелността на юридическите лица:

спиране на задължението на длъжника да подаде молба за откриване на производство по несъстоятелност или за реструктуриране в срок от три месеца след края на карантинния период.

Правителството има възможност да удължи този срок до края на 2020 г.

2.1.1.2 Защита на длъжниците при подаване на молба за откриване на производство по несъстоятелност от кредитори

Закоът за въздействието на COVID-19 върху несъстоятелността на юридическите лица включва: ограничаване на правото на кредитора да внесе молба за откриване на производство по несъстоятелност за времето на карантинния период.

2.1.2 Спиране на иски за принудително изпълнение и спиране на прекратяването на договори

2.1.2.1 Общи / специални мораториуми върху иски за принудително изпълнение / някои видове иски за принудително изпълнение

-

2.1.2.2 Спиране на прекратяването на договори (общи / специални договори)

-

2.2 Спиране на дейността на съдилища по граждански дела, включително несъстоятелност, и спиране на процесуални срокове

В контекста на кризата, предизвикана от COVID-19, съдилищата в Литва прилагат писмена процедура за разглеждане на делата, когато това е възможно. Граждански производства, които може да бъдат проведени чрез писмена процедура, се разглеждат по обичайния ред. Важно е да се отбележи, че съгласно Закона за несъстоятелността на юридическите лица писмената процедура следва да има предимство. Изслушването по дела за несъстоятелност, когато такова е необходимо, следва да се организира дистанционно, като се прилагат съвременни технологии.

2.3 Други мерки относно несъстоятелността (например свързани с отменителни иски, планове за реструктуриране, неформални споразумения и други, ако е целесъобразно)

Закоът за въздействието на COVID-19 върху несъстоятелността на юридическите лица включва:

спиране на изчисляването на срока, в който длъжникът не е в състояние да изпълни одобрения план за реструктуриране, и в резултат на това реструктурирането може да бъде прекратено — за срок от три месеца след края на карантинния период.

Правителството има възможност да удължи този срок до края на 2020 г.

2.4 Свързани мерки, които не касаят несъстоятелността (отсрочване на плащания, банкови кредити, вноски за социално и здравно осигуряване, субсидии за бизнеса)

Мерки, прилагани от данъчната администрация.

Разсрочване или договаряне на плащане на данъците на вноски съгласно одобрен план, без да се начислява лихва.

Спиране на исковите за събиране на просрочени данъчни задължения в съответствие с критериите за разумност.

Освобождаване на данъкоплатците от глоби, лихви за забава за неизпълнение в срок на данъчни задължения.

Съгласно Закона за кредитите, свързани с недвижими имоти, и Закона за потребителските кредити при някои обстоятелства (напр. ако заемателят стане безработен или загуби най-малко една трета от дохода си) по искане на заемателя заемодателят е длъжен да отсрочи плащането на вноските по кредита, с изключение на лихвите, за срок от не повече от 3 месеца. Такова задължение за предоставящите потребителски кредит беше въведено с изменения на Закона за потребителския кредит, считано от 19 март 2020 г.

Правителството на Литва прие и голям пакет от икономически мерки за предприятията (схеми за държавна помощ, различни помощи и субсидии, данъчни и кредитни отстъпки и т.н.).

Последна актуализация: 21/10/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.